

Kultuuriministeeriumi poliitikavaldkondades riigisisese projektipõhise toetuse otsustuskorras andmise tingimused ja kord

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 ja lõike 1¹ alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimis- ja kohaldamisala

- (1) Määrusega kehtestatakse Kultuuriministeeriumi poliitikavaldkondades riigisisese projektipõhise toetuse otsustuskorras andmise tingimused ja kord vastavalt riigieelarve seaduse § 53¹ lõigetele 1 ja 1¹. Määruse alusel toetuse andmiseks avatud taotlusvooru ei korraldata.
- (2) Määruses reguleerimata küsimustele kohaldatakse haldusmenetluse seadust ning toetuse andmisel riigiabina Euroopa Liidu vastavaid õigusakte.
- (3) Määrust ei kohaldata taotlejale, kellele Euroopa Komisjoni või Euroopa Kohtu eelneva otsuse alusel, millega Eesti riigi poolt antud abi on tunnistatud ebaseaduslikuks või väärkasutatuks ja ühisturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasi maksta.
- (4) Toetuse andja on Kultuuriministeerium (edaspidi *toetuse andja*).

§ 2. Toetuse andmise eesmärk ja tulemus

- (1) Toetuse andmise eesmärk on:
 - 1) tagada toetuse andja poliitikavaldkondades strateegiliste eesmärkide täitmine olukorras, kus erakorraliste asjaolude tõttu on tekkinud ajakriitiline ja ühekordne kuluvajadus ning selle katmist ei ole võimalik korraldada avatud taotlusvooru kaudu (edaspidi *erakorralised projektid*) või
 - 2) ellu viia toetuse andja poliitikavaldkondades valdkonna arengut soodustavaid ühekordseid ja piiritletud arendusprojekte, mille rahastamist ei ole võimalik korraldada avatud taotlusvooru kaudu (edaspidi *arendusprojektid*) või
 - 3) tagada toetuse andja valitsemis- ja haldusalasse kuuluvate riigiasutuste, riigi asutatud sihtasutuste ja avalik-õiguslike isikute omandis oleva kinnisvara korrashoid ning nõuetekohane seisukord, sealhulgas vajalike remondi- ja hooldustööde teostamine (edaspidi *remondiprojektid*) või
 - 4) parendada toetuse andja poliitikavaldkondades digivaldkonna taristut ja teenuseid, tõsta teadlikkust digitehnoloogia võimalustest ja riskidest, edendada platvormide taaskasutust, koostalitusvõimet ja standardipõhist lähenemist ning soodustada valdkonna innovatsiooni (edaspidi *IKT projektid*) või
 - 5) tagada toetuse andja poliitikavaldkondades strateegiliste eesmärkide täitmiseks vajalike investeeringute elluviimine, mille puhul materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamise või renoveerimise kuluvajaduse rahastamist ei ole võimalik korraldada avatud taotlusvooru

kaudu või kinnisvara juhtimiskava investeeringukava alusel (edaspidi *investeeringuprojektid*).

(2) Toetuse andmise tulemusena on:

- 1) kõrvaldatud erakorralistest asjaoludest tingitud takistus või kaetud erakorralistest asjaoludest tingitud ajakriitiline ja ühekordne kuluvajadus või
- 2) ellu viidud valdkonna arengut soodustav ühekordne ja piiritletud arendusprojekt ning seeläbi loodud või parendatud valdkonna arenguks vajalikud lahendused, võimekus või koostöövormid või
- 3) tagatud hoonete ja rajatiste nõuetekohane seisukord, sealhulgas prioriteetsuse alusel teostatud remondi- ja hooldustööd või
- 4) tagatud digivaldkonna arendusvajadused ning platvormide ja lahenduste taaskasutus ja koostalitlusvõime, paranenud kasutajakogemus ning teadlikkus ja innovatsioon suurenenud või
- 5) materiaalse või immateriaalse põhivara soetamise või renoveerimise kaudu paranenud vara kasutusvõimalused ja teenuse osutamise kvaliteet.

§ 3. Toetuse andmise eeldused

(1) Toetust võib anda tegevus- või investeeringukuludeks.

(2) Erakorralist projekti toetatakse, kui projekt vastab järgmistele tingimustele:

- 1) kuluvajadus on tekkinud erakorraliste ja ettenägematute asjaolude tõttu;
- 2) kulu katmine on ajakriitiline ning selle edasilükkamine ei ole põhjendatud;
- 3) tegemist on ühekordse kuluga;
- 4) toetatav tegevus on kooskõlas toetuse andja strateegiliste eesmärkidega ja on prioriteetne;
- 5) kulu katmiseks ei ole võimalik taotleda vahendeid avatud taotlusvoorst või muust toetusmeetmest;
- 6) kulu ja selle katmise vajadus on piisavalt põhjendatud.

(3) Arendusprojekti toetatakse, kui projekt vastab järgmistele tingimustele:

- 1) projekt on ühekordne, selgelt piiritletud ning suunatud valdkonna arengut toetava lahenduse, võimekuse või koostöövormi loomisele või parendamisele;
- 2) projekt panustab toetuse andja strateegiliste eesmärkide täitmisse ja valdkonna arengusse;
- 3) projekti rahastamiseks puudub asjakohane avatud taotlusvoor;
- 4) projektiplaan ja tegevused on realistlikud, teostatavad ning tulemused mõõdetavad;
- 5) projekti eelarve on põhjendatud, realistlik ja kuluefektiivne;
- 6) taotlejal on projekti elluviimiseks vajalik administratiivne ja finantsiline võimekus.

(4) Remondiprojekti toetatakse, kui projekt vastab järgmistele tingimustele:

- 1) kulu katmise edasilükkamine ei ole põhjendatud, kuna on vajalik kõrvaldada oht elule või vara säilimisele, tagada teenuse osutamine, kõrvaldada häirivad töötingimused, parandada või asendada häiriv tehnosüsteem, saavutada majanduslikku kokkuhoidu või täita esinduslik ja muu esteetiline nõudmine;
- 2) toetatav tegevus on kooskõlas toetuse andja strateegiliste eesmärkidega ja on prioriteetne;
- 3) remonttöö on otstarbekas ja teostatav, sealhulgas selle tulemus kestab ning hilisemate muudatuste vajadus on väike, erinevate tööde ühildamise võimalus on suur ja kasutamise ajahorisont on piisav;
- 4) taotlejal on administratiivne võimekus remonttööde planeerimiseks ja teostamiseks ning vajadusel remonttöödeks täiendavade finantseerimisallikate leidmiseks;

- 5) remonttöödega tagatakse ehitise või selle osa, sealhulgas konstruktsioonide ja tehnosüsteemide, eesmärgipärane toimimine, vara kaitsmine täieliku või osalise hävimise eest ning kõrvaldatakse füüsiline vananemine;
 - 6) remonttööd taastavad või säilitavad vara esialgse väärtuse, ilma ehitise sihtotstarvet või suurust muutmata;
 - 7) remonttööde eelarve on põhjendatud, realistlik ja kuluefektiivne.
- (5) IKT projekti toetatakse, kui projekt vastab järgmistele tingimustele:
- 1) projekt panustab digivaldkonna arendusvajaduste rahuldamisse ning digiteenuste kasutajamugavuse, küberturvalisuse või andmepõhisuse parandamisse;
 - 2) projekt tõstab teadlikkust digitehnoloogia võimalustest ja riskidest ning soodustab valdkonna innovatsiooni;
 - 3) projekt edendab platvormide ja lahenduste taaskasutust, koostalitusvõimet ning standardipõhist lähenemist;
 - 4) projektiplaan ja tegevused on realistlikud, teostatavad ning tulemused mõõdetavad;
 - 5) projekt vastab toetuse andja strateegilistele prioriteetidele ning panustab valdkonna arengusse;
 - 6) projekt hõlmab vähemalt ühte järgmistest tegevusaladest:
 - a) digiteenuste, digitaristu ja kasutajakogemuse arendamine;
 - b) andmed, andmehaldus ja analüütika;
 - c) küberturvalisus ja andmekaitse;
 - d) teadlikkuse tõstmine ja innovatsiooni toetamine;
 - e) valdkondliku arendusvajaduste elluviimisega seotud tegevused.
- (6) Investeeringuprojekti toetatakse, kui projekt vastab järgmistele tingimustele:
- 1) toetatav investeering on kooskõlas toetuse andja strateegiliste eesmärkidega ja on prioriteetne;
 - 2) põhivara soetamise või renoveerimise vajadus on põhjendatud ning investeering aitab parandada vara kasutusvõimalusi või teenuse osutamise kvaliteeti;
 - 3) kulu katmiseks ei ole võimalik taotleda vahendeid avatud taotlusvoorst ja projekti ei ole võimalik lisada kinnisvara juhtimiskava investeeringukavva;
 - 4) projektiplaan ja tegevused on realistlikud ja teostatavad;
 - 5) põhivara soetamise või renoveerimise eelarve on põhjendatud, realistlik ja kuluefektiivne;
 - 6) taotlejal on investeeringu elluviimiseks vajalik administratiivne ja finantsiline võimekus.

§ 4. Riigiabi reeglite järgimine

- (1) Kui toetust antakse riigiabina Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 mõistes, peab toetuse andja enne abi andmist esitama Euroopa Komisjonile riigiabi teatise, lähtudes konkurentsiseaduse §-st 34¹.
- (2) Kui toetust antakse vähese tähtsusega abina või grupierandiga hõlmatud riigiabina, lähtub toetuse andja vastavalt konkurentsiseaduse §-st 33 või 34².
- (3) Toetuse andja esitab enda antud abi kohta andmed riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrile vastavalt konkurentsiseaduse § 49² lõikele 3.
- (4) Kui toetus loetakse vähese tähtsusega abiks, kontrollib toetuse andja riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrit, et taotletava toetuse andmise korral ei ületaks taotlejale eraldatud vähese tähtsusega abi koos määruuse alusel eraldatava toetusega kolme aasta pikkuse ajavahemiku jooksul 300 000 eurot.

- (5) Kui toetus loetakse grupierandiga hõlmatud riigiabiks või vähese tähtsusega abiks ei kohaldata määrust Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokku sobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1–78) (edaspidi *grupierandi määrus*), artikli 1 lõigetes 2-5 sätestatud juhtudel ning Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023) (edaspidi *VTA määrus*), artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel.
- (6) Kui toetus loetakse grupierandiga hõlmatud riigiabiks, määratakse projekti omafinantseeringu minimaalne osakaal vastavalt grupierandi määruse asjakohasele artiklile. Omafinantseering peab olema kaetud vahenditest, mis ei ole riigi, kohalike omavalitsuste või muude Euroopa Liidu institutsioonide või fondide poolt antud tagastatav või tagastamatu toetus. Toetuse osakaalu arvestamisel võetakse arvesse kogu avaliku sektori panust kokku.
- (7) Vähese tähtsusega abi suuruse arvestamisel loetakse üheks ettevõtjaks sellised isikud, kes on omavahel seotud VTA määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt. Lisaks võetakse vähese tähtsusega abi andmisel arvesse VTA määruse artiklis 5 sätestatud erinevateks eesmärkideks antava vähese tähtsusega abi kumuleerimisreegleid ning grupierandiga hõlmatud riigiabi andmisel grupierandi määruse artiklis 8 sätestatud kumuleerimisreegleid.
- (8) Kui toetus loetakse grupierandiga hõlmatud riigiabiks ja toetusele kohaldub grupierandi määruse artiklis 6 sätestatud ergutava mõju nõue, võib projekti abikõlblikkuse periood alata taotluse esitamise kuupäevast või taotluses märgitud hilisemast kuupäevast.
- (9) Vähese tähtsusega abi ja grupierandiga hõlmatud riigiabi andmist ja saamist käsitlevaid dokumente säilitatakse kümme aastat abi andmisest arvates.

2. peatükk

Toetuse taotlemine ning nõuded taotlejale ja taotlusele

§ 5. Toetuse taotlemine

- (1) Erakorraliste, arendus- ja investeringuprojektide puhul algab haldusmenetlus taotleja poolt taotluse esitamisega.
- (2) Remondi- ja IKT projektide puhul algatab haldusmenetluse toetuse andja, teavitades taotlejaid toetuse taotlemise võimalusest ning taotluse esitamise tingimustest.
- (3) Lõikes 2 nimetatud juhul esitab taotleja taotluse toetuse andja ettepanekus määratud tähtaja jooksul ning käesolevas määruses sätestatud nõuete kohaselt.

§ 6. Nõuded taotlejale

- (1) Taotlejaks võib olla Eestis registreeritud toetuse andja poliitikavaldkonnas tegutsev juriidiline isik või asutus ning füüsilisest isikust ettevõtja.
- (2) Taotleja peab vastama järgmistele tingimustele:
 - 1) tal ei ole taotluse esitamise päeva seisuga maksu- või maksevõlga riigi ees või see on ajatatud ja tasutud ajakava kohaselt;
 - 2) tal ei ole taotluse esitamise päeva seisuga majandusaasta aruande ega maksudeklaratsioonide esitamise võlga;
 - 3) tal ei ole taotluse esitamise päeva seisuga tähtjaks täitmata kohustusi toetuse andja ees;

- 4) tema või tema üle valitsevat mõju omav isik ei ole taotluse esitamise päeva seisuga pankrotis, likvideerimisel ega sundlõpetamisel ning neil ei ole kehtivat äriregistrist kustutamise hoiatust.

§ 7. Nõuded taotlusele

- (1) Taotlus peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid ja dokumente:
 - 1) üldandmed taotleja kohta;
 - 2) andmed projekti kohta, sealhulgas projekti nimi, eesmärk, oodatavad tulemused ning mõju, projekti elluviimise koht, eelarve tegevuste ja rahastusallikate lõikes, projekti üldmaksumus, taotletava toetuse summa, omafinantseeringu summa erinevate rahastajate ja rahastusallikate lõikes, kui projektis on ettenähtud omafinantseering;
 - 3) projekti tegevus- ja ajakava;
 - 4) paragrahvis 3 sätestatud eeldustele vastamise kirjeldus;
 - 5) volikiri, kui taotleja esindusõiguslik isik tegutseb volituse alusel ja volitus ei ole antud Kultuuriministeeriumi toetuste taotlemise e-keskkonna (edaspidi *e-keskkond*) kaudu.
- (2) Taotluse peab esitama esindusõiguslik isik e-keskkonna kaudu.

3. peatükk

Kulude abikõlblikkus ja projekti abikõlblikkuse periood

§ 8. Kulude abikõlblikkus

- (1) Kulu on abikõlblik, kui see on projekti elluviimiseks sobiv, vajalik, põhjendatud ja tõhus, tekib abikõlblikkuse perioodil tehtavate toetatavate tegevuste käigus ning on kooskõlas õigusaktidega, sealhulgas on:
 - 1) tasutud toetuse saaja arvelduskontolt;
 - 2) tõendatud algdokumendiga;
 - 3) tehtud riigihangete seaduse põhimõtteid järgides;
 - 4) selgelt eristatavalt kirjendatud raamatupidamises ja vastab Eesti finantsaruandluse standardile.
- (2) Mitteabikõlblik kulu on:
 - 1) käibemaks, välja arvatud juhul, kui seda ei saa käibemaksuseaduse alusel tagasi;
 - 2) rahatrahv ja rahaline karistus;
 - 3) sularahas tasutud kulu;
 - 4) kohtumenetluse kulu, sealhulgas vastaspoole ja kolmanda isiku menetluskulu;
 - 5) toetuse saajale teistest meetmetest hüvitatud kulu;
 - 6) mitterahaline kulu.

§ 9. Projekti abikõlblikkuse periood

- (1) Projekti abikõlblikkuse periood algab toetuse kavandatava kasutusaasta 1. jaanuarist või taotluses märgitud hilisemast kuupäevast ning ei või olla pikem kui toetuse kavandatavale kasutusaastale järgneva teise kalendriaasta 31. detsember.
- (2) Projekti abikõlblikkuse periood on taotluses määratud ajavahemik, millal projekti tegevused algavad ja lõpevad ning projekti teostamiseks vajalikud kulud tekivad.

- (3) Toetuse saaja võib taotleda projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamist järgmistel tingimustel:
- 1) projekti elluviimisel on ilmnunud toetuse saajast sõltumatud erakordsed ja/või ettenägematud asjaolud;
 - 2) taotluse projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamiseks on esitanud toetuse saaja enne projekti abikõlblikkuse perioodi lõppu;
 - 3) abikõlblikkuse periood ei või ületada lõikes 1 sätestatud tähtpäeva.
 - (4) Taotlus projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamiseks tuleb esitada toetuse saaja esindusõiguslikul isikul e-keskkonna kaudu.
 - (5) Projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamise taotluse rahuldamisest või mitterahuldamisest teavitab toetuse andja toetuse saajat e-keskkonna kaudu kümne tööpäeva jooksul taotluse esitamisest arvates.
 - (6) Kui projekti abikõlblikkuse perioodi pikendamise taotlus on rahuldatud, loetakse projekti abikõlblikkuse perioodi kestuse lõpuks muudatustaotluses sätestatud kuupäev.

4. peatükk **Taotluse menetlemine**

§ 10. Taotluse menetlemine

- (1) Taotluse menetlemise tähtaeg on kuni 90 tööpäeva alates taotluse esitamisest või § 5 lõikes 2 nimetatud juhul menetlusosalise teavitamisest.
- (2) Taotluse menetlemise käigus võib toetuse andja nõuda taotlejalt selgitusi, lisateavet, taotluse täiendamist või muutmist, kui ta leiab, et taotlus ei ole piisavalt selge, selles on puudusi ja/või taotluses esitatud teabe alusel ei ole võimalik taotlust hinnata.
- (3) Lõikes 2 nimetatud puuduste kõrvaldamiseks võib toetuse andja anda taotlejale kuni viis tööpäeva, millal taotluse menetlemise aeg peatub. Kui taotleja ei ole tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud, jätab toetuse andja taotluse läbi vaatamata ja sisuliselt hindamata. Toetuse andja teavitab sellest taotlejat e-keskkonna kaudu kümne tööpäeva jooksul alates käesolevas lõikes toodud tähtaja saabumisest. Kui puudus kõrvaldatakse, loetakse puudusega seotud nõue täidetuks.
- (4) Toetuse andjal on õigus teha taotlejale ettepanek muuta taotluse eelarvet ja kavandatud tegevusi tingimusel, et tegevuste eesmärgid ei muutu.
- (5) Toetuse andja tunnistab taotleja ja taotluse nõuetele vastavaks juhul, kui on täidetud kõik §-des 6 ja 7 sätestatud nõuded.

§ 11. Taotluse hindamine

- (1) Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlust hindab kultuuriministri moodustatud komisjon.
- (2) Komisjon hindab taotluse vastavust §-s 3 sätestatud toetuse andmise eeldustele ning esitatud kulude põhjendatust.
- (3) Komisjon kaasab vajaduse korral hindamisprotsessi täiendavaid hääleõiguseta eksperte.
- (4) Komisjoni liikmed ja eksperdid peavad kooskõlas korruptsioonivastase seadusega kinnitama oma erapooletust ning sõltumatust hinnatavast taotlusest ja taotlejast. Seotuse olemasolu korral on komisjoni liige ja/või ekspert kohustatud ennast haldusmenetluse seaduse §-s 10 toodud tingimustel ja korras taandama.
- (5) Komisjon teeb kultuuriministrile ettepaneku taotluse rahuldamise ja põhjendatud juhtudel osalise rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta.

§ 12. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

- (1) Taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse teeb komisjoni ettepanekul kultuuriminister.
- (2) Taotluse rahuldamise otsus tehakse juhul, kui taotleja ja taotlus vastavad kõigile määruses nimetatud nõuetele ning taotlus kuulub komisjoni hindamistulemuse põhjal rahuldamisele.
- (3) Taotluse võib rahuldada osaliselt, kui taotluse täies ulatuses rahuldamine ei ole võimalik eelarve tõttu ja/või kui see ei ole põhjendatud, arvestades määruses toodud nõudeid. Osalise rahuldamise ettepanek sisaldab ettepanekut taotletud toetuse vähendamiseks ja/või kavandatud toetatavate tegevuste muutmiseks. Taotluse võib osaliselt rahuldada tingimusel, et taotleja on sellega nõus. Taotleja võib nõustuda taotluse osalise rahuldamisega tingimusel, et taotluses toodud eesmärk on taotluse osalise rahuldamise korral saavutatav.
- (4) Taotluse rahuldamise otsuse võib teha haldusmenetluse seaduse § 53 tähenduses kõrvaltingimusega, kui on tõenäoline, et lõpliku otsuse tegemiseks vajalik eeldus saabub või täidetakse hiljemalt kõrvaltingimuses märgitud tähtaja jooksul ja kõrvaltingimuse seadmine on mõistlik. Kõrvaltingimuse nõuetekohasel saabumisel või täitmisel lisatakse sellekohane teave taotluse rahuldamise otsuse juurde.
- (5) Taotluse tingimusliku rahuldamise otsuse põhjal ei teki toetuse saajal õigust toetuse maksele. See õigus tekib pärast seda, kui toetuse andja on tingimuse saabumise või täitmise tuvastanud toetuse saaja esitatud teabe põhjal, välja arvatud juhul, kui teavet on võimalik toetuse andjal tuvastada e-keskkonnast või muust registrist või andmeallikast.
- (6) Taotluse rahuldamata jätmise otsus tehakse juhul, kui:
 - 1) taotleja ja/või taotlus ei vasta §-des 6 ja 7 või teistele määruses nimetatud nõuetele;
 - 2) taotleja mõjutab taotluse menetlemist pettuse või ähvardusega või muul õigusvastasel viisil;
 - 3) taotleja ei võimalda taotluse nõuetele vastavust kontrollida;
 - 4) komisjoni hindamistulemuse põhjal ei kuulu taotlus rahuldamisele;
 - 5) eelarve tõttu ei ole võimalik projekti toetada;
 - 6) taotleja ei ole nõus taotluse osalise rahuldamise ettepanekuga toetuse vähendamise või kavandatud toetatavate tegevuste muutmise kohta.
- (7) Taotlejale saadetakse tema taotluse kohta tehtud otsus e-keskkonna kaudu.

5. peatükk

Taotluse rahuldamise otsuse muutmine ja kehtetuks tunnistamine

§ 13. Taotluse rahuldamise otsuse muutmine

- (1) Taotluse rahuldamise otsust muudetakse toetuse andja algatusel või toetuse saaja sellekohase kirjaliku avalduse alusel.
- (2) Taotluse rahuldamise otsust võib muuta kuni projekti abikõlblikkuse perioodi lõpuni, kuid mitte pärast projekti lõppemist, ning tagasiulatuvalt alates muudatustaotluse esitamise kuupäevast, kui see aitab kaasa tegevuste tulemuste saavutamisele ja muudatus on põhjendatud.
- (3) Toetuse andjal on õigus keelduda taotluse rahuldamise otsuse muutmisest juhul, kui soovitatav muudatus seab kahtluse alla tegevuste eesmärkide ja oodatavate tulemuste saavutamise või tegevuste lõpetamise abikõlblikkuse perioodil.
- (4) Taotluse rahuldamise otsuse muutmise otsustab toetuse andja 30 tööpäeva jooksul pärast sellekohase avalduse saamist ja teavitab sellest toetuse saajat e-keskkonna kaudu.

§ 14. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

- (1) Taotluse rahuldamise otsus tunnistatakse täielikult või osaliselt kehtetuks järgmistel juhtudel:
 - 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud või taotlus oleks rahuldatud osaliselt;
 - 2) taotlemisel või projekti elluviimisel on teadlikult esitatud valet või ebatäielikku teavet või teave on jäetud teadlikult esitamata;
 - 3) kõrvaltingimusega taotluse rahuldamise otsuse korral kõrvaltingimus ei saabu või seda ei suudeta täita;
 - 4) toetuse saaja avaldust taotluse rahuldamise otsuse muutmiseks ei rahuldata ja toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata;
 - 5) toetuse saaja esitab avalduse toetuse kasutamisest loobumise kohta.
- (2) Toetuse saaja peab saadud toetuse taotluse rahuldamise otsuse osaliselt või täielikult kehtetuks tunnistamise otsuse kohaselt tagastama.

6. peatükk

Toetuse maksmine ja aruande esitamine

§ 15. Toetuse maksmine

- (1) Toetus maksatakse toetuse saajale 14 tööpäeva jooksul pärast taotluse rahuldamise otsuse tegemist, kui taotluse rahuldamise otsuses ei ole sätestatud teisiti.
- (2) Kui taotluse rahuldamise otsus tehakse kõrvaltingimusega, makstakse toetus välja pärast kõrvaltingimuse saabumist või täitmist.

§ 16. Toetuse kasutamisega seotud aruande esitamine

- (1) Toetuse saaja esitab e-keskkonna kaudu toetuse andja kinnitatud vormil toetuse kasutamise kohta aruande taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimustel ja tähtajaks.
- (2) Toetuse andja menetleb aruannet kuni 90 tööpäeva esitamisest arvates.
- (3) Aruande esitamise tähtaega võib põhjendatud juhtudel toetuse saaja avalduse alusel pikendada tingimusel, et toetuse saaja on esitanud pikendamise taotluse enne lõikes 1 toodud tähtaja saabumist.
- (4) Kui aruandes on puudusi, võib toetuse andja anda toetuse saajale kuni kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks, mil peatub lõikes 2 toodud aruande menetlemise aeg.
- (5) Toetuse andja kinnitab aruande, kui toetuse saaja on lõike 4 kohase tähtaja jooksul puudused kõrvaldanud, toetuse andja ei ole tuvastanud toetuse kasutamisega seotud rikkumist ja toetuse saaja on tagastanud toetuse andjale toetuse kasutamata jäägi.

7. peatükk

Toetuse tagasinõudmine

§ 17. Toetuse tagasinõudmine ja -maksmine

- (1) Määruse alusel antud toetus nõutakse ning makstakse tagasi riigieelarve seaduse § 55 lõike 2 või § 55¹ alusel ja korras.
- (2) Kui toetuse tagasinõudmise otsus tehakse riigieelarve seaduse § 55¹ alusel, võib toetuse andja lisaks sama paragrahvi lõikes 1 sätestatud alustele, teha otsuse toetuse osalise või täieliku tagasinõudmise kohta, kui:
 - 1) toetust on kasutatud ja makstud mitteabikõlbliku kulu hüvitamiseks;

- 2) abikõlblike kulude maksumus kujunes planeeritust väiksemaks;
- 3) kuludokumente on kasutatud muu toetuse kuludokumendina;
- 4) aruanne ei ole esitatud tähtajaks.

8. peatükk

Toetuse saaja ja andja õigused ja kohustused

§ 18. Toetuse saaja kohustused

Toetuse saaja tagab määruses sätestatud kohustuste täitmise ja tegevuste eduka elluviimise, sealhulgas:

- 1) kasutab toetust taotluses, taotluse rahuldamise otsuses ja määruses sätestatu järgi;
- 2) tagab nõutud ulatuses omafinantseeringu, kui tegemist on riigiabi projektiga;
- 3) esitab toetuse andjale tähtajaks nõutud teabe ja aruande;
- 4) riigihangete seaduse tähenduses hankijaks olev toetuse saaja järgib tegevuste elluviimisega seotud asjade või teenuste ostmisel riigihangete seaduses ja toetuse saaja hankekorras toodud põhimõtteid;
- 5) toetuse saaja, kes ei ole riigihangete seaduse tähenduses hankija, võtab vähemalt kaks võrreldavat hinnapakkumist üksteisest sõltumatult pakkujalt kõikide kulutuste kohta, mille korral toetuse saaja teeb tegevuste elluviimiseks üheliigiliste teenuste, materiaalsete või immateriaalsete varade ostutehingu, mille maksumus on ilma käibemaksuta võrdne 20 000 euroga või ületab seda. Kui kahte sõltumatut hinnapakkumist ei ole võimalik küsida või kui odavaimat pakkumist ei valita, tuleb esitada sellekohane põhjendus;
- 6) järgib riigiabi andmist reguleerivatest õigusaktidest tulenevaid kohustusi ja nõudeid, kui need on asjakohased;
- 7) säilitab toetuse kulu abikõlblikkust tõendavad dokumendid ja muud tõendid raamatupidamisseaduses sätestatud tähtaegade järgi, kui tegemist ei ole riigiabi saajaga;
- 8) annab toetuse andjale tegevuste elluviimise, sealhulgas toetuse kasutamise kohta suulisi ja kirjalikke selgitusi ning andmeid, sealhulgas väljavõtteid raamatupidamisprogrammist ja pangakontost seitsme tööpäeva jooksul alates sellekohasest nõudmisest, ning võimaldab neil teha dokumentidest koopiaid ja väljavõtteid;
- 9) võimaldab toetuse andjal kohapeal toetuse kasutamist kontrollida ja osutab selleks igakülgset abi;
- 10) peab abikõlblike kulude, mitteabikõlblike kulude ja tulude kohta eraldi raamatupidamisarvestust;
- 11) teavitab toetuse andjat viivitamata kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis taotluses esitatud või tegevustega seotud andmete muutumisest, tegevuste elluviimist takistavatest asjaoludest, sealhulgas pankrotimenetlusest, likvideerimismenetlusest ja tegevustega seotud vara üleandmisest teisele isikule või asutusele;
- 12) tagastab toetuse kasutamata jäägi;
- 13) tagastab toetuse, kui toetuse andja esitab toetuse tagasinõude.

§ 19. Toetuse saaja õigused

Toetuse saajal on õigus:

- 1) saada toetuse andjalt teavet ja nõuandeid, mis on seotud õigusaktides, määruses või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud nõuete ja toetuse saaja kohustustega;
- 2) esitada oma seisukohad puuduste kõrvaldamise ja ärakuulamise raames;

- 3) tutvuda tema kohta koostatud dokumendis sisalduva või sellega lahutamatu seotud teabega avaliku teabe seaduses sätestatud korras;
- 4) toetusest loobuda või toetus tagastada igal ajal täies ulatuses.

§ 20. Toetuse andja kohustused

Toetuse andja on kohustatud:

- 1) edastama taotlejale või toetuse saajale määrusega reguleeritud otsused määruses sätestatud aja jooksul;
- 2) säilitama toetuse taotlemise, andmise ja muude dokumentide ning teabega seotud tõendeid vastavalt õigusaktides sätestatud tähtaegadele;
- 3) kontrollima projekti elluviimist;
- 4) tegema taotlus- ja aruandevormi ning asjakohased juhendmaterjalid e-keskkonnas kättesaadavaks;
- 5) teavitama toetuse saajat viivitamatult määruses ja muudes toetuse kasutamist reguleerivates õigusaktides tehtud muudatustest;
- 6) tegema muid määruses ja kohalduvates õigusaktides sätestatud toiminguid.

§ 21. Toetuse andja õigused

Toetuse andjal on õigus:

- 1) kontrollida toetuse saaja territooriumil projektiga seotud kuludokumente ja projekti elluviimist, sealhulgas toetuse kasutamise vastavust määrusele ja taotluse rahuldamise otsusele;
- 2) nõuda projekti kestuse, eesmärkide, tulemuste ja kulude kohta lisaandmete ja -dokumentide esitamist, mis tõendavad projekti nõuetekohast teostamist ning toetuse saaja kohustuste nõuetekohast täitmist;
- 3) kontrollida taotluse menetlemisel taotleja mitteabikõlblike kulude tasumise suutlikkust;
- 4) jätta toetus välja maksmata ja/või nõuda toetuse osalist või täielikku tagastamist, kui toetuse saaja rikub määruses ja/või taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimusi või kaldub muul viisil kõrvale taotluses või taotluse rahuldamise otsuses või määruses sätestatust;
- 5) keelduda toetuse maksmisest, kui toetuse saaja majanduslik olukord on halvenenud sellisel määral, et toetuse kasutamine või projekti elluviimine on ohustatud;
- 6) keelduda toetuse maksmisest, kui toetuse saajal on tekkinud maksu- või maksevõlg riigi ees ja see on ajatamata.